

รูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต

แขนงวิชาการจัดการการเกษตร

กฤษฎา รุ่งโรจน์วิชัย

สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตการจัดการทรัพยากรเกษตร และ 2) จัดทำรูปแบบกิจกรรมอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต การจัดการทรัพยากรเกษตร ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ชุดวิชาและความต้องการของผู้เรียน โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ศึกษามี 2 กลุ่ม คือ 1) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแขนงวิชาการจัดการการเกษตร ที่เข้าอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตการจัดการทรัพยากรเกษตรในเดือนสิงหาคม 2558 จำนวน 40 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด และ 2) คณาจารย์ที่เคยเป็นวิทยากรอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตการจัดการทรัพยากรเกษตร จำนวน 13 คน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงได้ 6 คน การเก็บข้อมูลจากนักศึกษาใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตการจัดการทรัพยากรเกษตร ส่วนการเก็บข้อมูลจากคณาจารย์ใช้การสนทนากลุ่มในประเด็นหัวข้อกิจกรรมที่จัด และวิธีการจัดอบรมเข้ม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุดเกี่ยวกับการใช้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นสถานที่จัดอบรม การจัดให้มีการบรรยายจากผู้ทรงคุณวุฒิ และการจัดให้มีกิจกรรมกลุ่ม ส่วนระยะเวลาการจัดอบรมเข้ม 3.5 วันนั้น นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด หัวข้อที่นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด คือ หัวข้อมารยาทการเข้าสมาคมและการพัฒนาบุคลิกภาพ รองลงมาคือหัวข้อการพัฒนาความคิดเชิงระบบ การเขียนและนำเสนอโครงการ การสร้างภาวะผู้นำและเครือข่าย การจัดสาระสังเขป การพัฒนาคุณค่าแห่งตน และการบรรยายพิเศษ ส่วนหัวข้อเทคนิคการผลิตสื่อและการนำเสนอ นักศึกษามีความพึงพอใจมาก ในส่วนของกิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาทำระหว่างที่มีการอบรมเข้มนั้น นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุดเกี่ยวกับกิจกรรมการเขียนและนำเสนอโครงการ การพัฒนาคุณค่าแห่งตน การพัฒนาความคิดเชิงระบบ การสร้างภาวะผู้นำและเครือข่าย การเข้าสมาคมและการพัฒนาบุคลิกภาพ สำหรับการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ หัวข้อกิจกรรมที่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้มากที่สุด คือ การเขียนและนำเสนอโครงการ การสร้างภาวะผู้นำและเครือข่าย การพัฒนาความคิดเชิงระบบ การเข้าสมาคมและการพัฒนาบุคลิกภาพ การพัฒนาคุณค่าแห่งตน และการบรรยายพิเศษ ในส่วนของการสนทนากลุ่มกับคณาจารย์แขนงวิชาการจัดการการเกษตรที่เคยเป็นวิทยากรกลุ่มนั้น คณาจารย์มีความเห็นว่า ควรจัดทำคู่มือการอบรมเข้มสำหรับวิทยากรกลุ่ม และแผนกิจกรรมการอบรมเข้มสำหรับนักศึกษา โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการอบรมเข้มและวิธีการประเมินผลการอบรมเข้ม ส่วนหัวข้อกิจกรรมอบรมเข้มมีความสอดคล้องกับคำอธิบายชุดวิชาและวัตถุประสงค์ชุดวิชา แต่คณาจารย์มีบทบาทในการเป็นวิทยากรกลุ่มน้อยเกินไป ควรจัดเวลาให้มีกิจกรรมเพิ่ม

คำสำคัญ : การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต การจัดการทรัพยากรเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำนำ

การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตการจัดการทรัพยากรเกษตรของแขนงวิชาการจัดการเกษตร เป็นการอบรมเข้มที่เน้นการฝึกปฏิบัติ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา โดยมีการประเมินผลการอบรมเข้ม แต่ไม่นำผลมาคิดหน่วยกิตสะสม การอบรมเข้มนี้เป็นการบูรณาการความรู้ทางการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการประกอบอาชีพ การวิเคราะห์เพื่อการจัดการทรัพยากรเกษตรในการดำเนินงานเฉพาะด้าน การพัฒนาตนเองให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมีทัศนคติที่ดี การเสริมสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำ การสร้างเสริมมนุษยสัมพันธ์และความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การพัฒนาทักษะการจัดการทรัพยากรเกษตร รวมถึงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพ ซึ่งคณะกรรมการบริหารชุดวิชาการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตการจัดการทรัพยากรเกษตร ได้จัดรูปแบบกิจกรรมที่ค่อนข้างหลากหลาย แต่ยังไม่มีการศึกษารูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสม ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการเอื้อประโยชน์ให้สามารถนำมาปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต การจัดการทรัพยากรเกษตร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของชุดวิชาและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต แขนงวิชาการจัดการการเกษตร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษามี 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการจัดการการเกษตร ที่เข้าอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตระหว่างวันที่ 13-16 สิงหาคม 2558 ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 40 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด และ 2) กลุ่มคณาจารย์ที่เคยเป็นวิทยากรอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตการจัดการทรัพยากรเกษตร จำนวน 13 คน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงได้ 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการอบรมเข้ม
- ตอนที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับหัวข้อกิจกรรมการอบรมเข้ม
- ตอนที่ 3 ความสอดคล้องของหัวข้อกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ของชุดวิชา
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้ได้กำหนดคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 = เหมาะสมมากที่สุด/พึงพอใจมากที่สุด/สอดคล้องมากที่สุด
- 4 = เหมาะสมมาก/พึงพอใจมาก/สอดคล้องมาก
- 3 = เหมาะสมปานกลาง/พึงพอใจปานกลาง/สอดคล้องปานกลาง
- 2 = เหมาะสมน้อย/พึงพอใจน้อย/สอดคล้องน้อย
- 1 = เหมาะสมน้อยที่สุด/พึงพอใจน้อยที่สุด/สอดคล้องน้อยที่สุด

ส่วนกลุ่มคณาจารย์ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการสนทนากลุ่ม ประเด็นการจัดกิจกรรมต่างๆ สำหรับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ให้นักศึกษาปริญญาโทแขนงวิชาการจัดการการเกษตร ที่เข้ามาร่วมกิจกรรมการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตการจัดการทรัพยากรเกษตร ที่

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในระหว่างวันที่ 13-16 สิงหาคม 2558 และจากการสนทนากลุ่มในวันที่ 13 กันยายน 2559 กับคณาจารย์แขนงวิชาการจัดการการเกษตร ที่เคยเป็นวิทยากรอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตการจัดการทรัพยากรเกษตร

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มนักศึกษา วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ช่วงคะแนน ดังนี้

4.21-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด/พึงพอใจมากที่สุด/สอดคล้องมากที่สุด

3.41-4.20 หมายถึง เหมาะสมมาก/พึงพอใจมาก/สอดคล้องมาก

2.61-3.40 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง/พึงพอใจปานกลาง/สอดคล้องปานกลาง

1.81-2.60 หมายถึง เหมาะสมน้อย/พึงพอใจน้อย/สอดคล้องน้อย

1.00-1.80 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด/พึงพอใจน้อยที่สุด/สอดคล้องน้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลที่ได้จากกลุ่มคณาจารย์ ใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้จากประชากรทั้งสองกลุ่มมาสังเคราะห์เป็นกิจกรรมที่เหมาะสม

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามที่ได้จากนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากนักศึกษาในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการจذبอบรมเข้ม ความพึงพอใจเกี่ยวกับหัวข้อกิจกรรมอบรมเข้มฯ เนื้อหาของแต่ละหัวข้อ ระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละหัวข้อ กิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาทำ วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร เอกสารประกอบกิจกรรม และการนำกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของหัวข้อกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ของชุดวิชา และข้อเสนอแนะของนักศึกษา มีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการจذبอบรมเข้ม นักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต แขนงวิชาการจัดการการเกษตร มีความคิดเห็นว่า สถานที่ที่ใช้ในการจذبอบรมเข้มคือ ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีความเหมาะสมที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.65) รองลงมาคือ การฟังบรรยายจากผู้ทรงคุณวุฒิ และการทำกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย = 4.40 และ 4.35 ตามลำดับ) ส่วนระยะเวลาจذبอบรมเข้ม 4 วัน มีความเหมาะสมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.03)

ตอนที่ 2 สำหรับความพึงพอใจเกี่ยวกับหัวข้อกิจกรรมอบรมเข้มฯ เนื้อหาของแต่ละหัวข้อ ระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละหัวข้อ และกิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาทำนั้น แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจเกี่ยวกับหัวข้อกิจกรรมอบรมเข้มฯ เนื้อหาของแต่ละหัวข้อ ระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละหัวข้อ และกิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาทำ

N = 40

ประเด็น	หัวข้อกิจกรรมอบรมเข้มฯ			เนื้อหาของแต่ละหัวข้อ			ระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละหัวข้อ			กิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษา		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพอใจ
บรรยายพิเศษ	4.35	0.58	มากที่สุด	4.18	0.74	มาก	4.15	0.66	มาก	3.89	0.93	มาก
การสร้างภาวะผู้นำและการสร้างเครือข่าย	4.55	0.63	มากที่สุด	4.33	0.69	มากที่สุด	4.26	0.72	มากที่สุด	4.29	0.73	มากที่สุด
การพัฒนาคุณค่าแห่งตน	4.48	0.64	มากที่สุด	4.28	0.64	มากที่สุด	4.28	0.64	มากที่สุด	4.38	0.67	มากที่สุด

การพัฒนาความคิดเชิงระบบ	4.56	0.59	มากที่สุด	4.38	0.71	มากที่สุด	3.97	0.81	มาก	4.31	0.65	มากที่สุด
เทคนิคการผลิตสื่อและการนำเสนอ	4.13	0.75	มาก	3.74	0.81	มาก	3.58	0.93	มาก	3.44	1.07	มาก
มารยาทการเข้าสมาคมและการพัฒนาบุคลิกภาพ	4.75	0.43	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด	4.45	0.59	มากที่สุด	4.28	0.84	มากที่สุด
การเขียนและนำเสนอโครงการ	4.55	0.67	มากที่สุด	4.35	0.70	มากที่สุด	4.40	0.63	มากที่สุด	4.58	0.50	มากที่สุด
สาระสังเขป	4.54	0.68	มากที่สุด	4.45	0.64	มากที่สุด	4.23	0.81	มากที่สุด	---	---	---

สำหรับความพึงพอใจเกี่ยวกับวิธีการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร เอกสารประกอบกิจกรรม และการนำกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร เอกสารประกอบกิจกรรม และการนำกิจกรรมไปใช้ประโยชน์

N = 40

ประเด็น	วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร			เอกสารประกอบกิจกรรม			การนำกิจกรรมไปใช้ประโยชน์		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพอใจ
บรรยายพิเศษ	4.15	0.73	มาก	3.37	1.08	ปานกลาง	4.35	0.62	มากที่สุด
การสร้างภาวะผู้นำและการสร้างเครือข่าย	4.39	0.71	มากที่สุด	3.64	1.01	มาก	4.68	0.52	มากที่สุด
การพัฒนาคุณค่าแห่งตน	4.28	0.72	มากที่สุด	4.26	0.78	มากที่สุด	4.54	0.64	มากที่สุด
การพัฒนาความคิดเชิงระบบ	4.36	0.74	มากที่สุด	3.84	0.92	มาก	4.67	0.62	มากที่สุด
เทคนิคการผลิตสื่อและการนำเสนอ	3.75	0.98	มาก	3.23	1.06	ปานกลาง	4.03	0.94	มาก
มารยาทการเข้าสมาคม	4.58	0.50	มากที่สุด	4.45	0.59	มากที่สุด	4.65	0.66	มากที่สุด

และการพัฒนาบุคลิกภาพ									
การเขียนและนำเสนอโครงการ	4.25	0.84	มากที่สุด	3.97	1.09	มาก	4.83	0.44	มากที่สุด

ตอนที่ 3 ความสอดคล้องของหัวข้อกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ของชุดวิชา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าหัวข้อกิจกรรมอบรมเข้มมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ชุดวิชาในระดับมากที่สุด ทั้งวัตถุประสงค์ในด้านการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดการทรัพยากรเกษตร การพัฒนาบุคลิกภาพภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ และความสามารถในการทำงานร่วมกัน การเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์การจัดการทรัพยากรเกษตร และการเพิ่มพูนคุณธรรมและจริยธรรมด้านการจัดการทรัพยากรเกษตร (ค่าเฉลี่ย = 4.63, 4.58, 4.63 และ 4.45 ตามลำดับ)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ นักศึกษามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหัวข้อกิจกรรมการอบรมเข้มฯ ที่ควรปรับปรุงแสดงในตารางที่ 3 ส่วนข้อเสนอที่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการอบรมเข้มแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหัวข้อกิจกรรมการอบรมเข้มๆ ที่ควรปรับปรุง

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
N = 40		
1. บรรยายพิเศษ		
- ควรมีเอกสารให้นักศึกษา	6	15.0
- ควรกำหนดกิจกรรมให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการเกษตร	2	5.0
- เนื้อหาเหมือนยังไม่ครอบคลุม	1	2.5
- แต่ละหัวข้อไม่ควรใช้เวลาเกิน 3 ชั่วโมง	1	2.5
- ไม่ตอบ	30	75.0
2. การสร้างภาวะผู้นำและการสร้างเครือข่าย		
- ควรแจกไฟล์ประกอบการบรรยาย	4	10.0
- เวลานั้นน้อยไป	1	2.5
- ประเด็นที่ถ่ายทอดยังไม่ชัดเจน	2	5.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	33	82.5
3. การพัฒนาคุณค่าแห่งตน		
- ระยะเวลาสั้นไป	1	2.5
- ควรมีเอกสารประกอบ	1	2.5
- วิทยากรยังไม่สามารถโน้มน้าวให้นักศึกษาเข้าถึงกิจกรรมดังกล่าวได้	1	2.5
- ไม่แสดงความคิดเห็น	37	92.5
4. การพัฒนาความคิดเชิงระบบ		
- ควรแจกไฟล์ประกอบการบรรยาย	4	10.0
- ไม่ควรใช้เวลาเกินกว่า 3 ชั่วโมง ควรเพิ่มหัวข้อวิชาการด้านอื่น	3	7.5
- หัวข้อใหญ่ แต่มีเวลาน้อย จึงขาดรายละเอียด	1	2.5
- ไม่แสดงความคิดเห็น	32	80.0
5. เทคนิคการผลิตสื่อและการนำเสนอ		
- ควรแจกไฟล์ประกอบการบรรยาย	5	12.5
- ควรบรรยายให้กระชับ	6	15.0
- ควรให้มีการฝึกปฏิบัติ	10	25.0
- ไม่ควรให้หัวข้ออยู่ในช่วงเวลาค่ำ เพราะเนื้อหาแน่นมาตลอดวัน ทำให้ล่า	4	10.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	15	37.5
6. การเข้าสมาคมและการพัฒนาบุคลิกภาพ		
- ควรมีเวลามากกว่านี้และให้มีการฝึกปฏิบัติจริง	4	10.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	36	90.0
7. การเขียนและนำเสนอโครงการ		
- วิทยากรควรเป็นผู้กำหนดชื่อโครงการและให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูล	1	2.5
- กิจกรรมดี แต่ไม่มีเอกสารประกอบ	2	5.0
- ให้เวลาทำกิจกรรมนี้มากไป	3	7.5
- ไม่แสดงความคิดเห็น	34	85.0
8. สารสนเทศ		
- ควรจัดนอกสถานที่เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ	1	2.5
- ควรให้คณาจารย์ทุกคนมาร่วมพิธีไหว้ครู และเริ่มกิจกรรมให้เร็วขึ้น	2	5.0
- นักศึกษาไม่ตรงเวลา และบางคนไม่เข้าร่วมกิจกรรมนี้	1	2.5
- ไม่แสดงความคิดเห็น	36	90.0

ตารางที่ 4 ข้อเสนอที่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการจัดอบรมเข้ม

	ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
N = 40			
1.	ระยะเวลาจัดอบรมเข้ม		
	3 วัน	7	17.5
	4 วัน	6	15.0
	5 วัน	5	12.5
	มากกว่า 5 วัน	1	2.5
	ไม่มีข้อเสนอ	21	52.5
2.	สถานที่จัดอบรม		
	- การจัดกิจกรรมนอกสถานที่	5	12.5
	- สถานที่จัดอบรม สภาพของห้องอบรมทำให้การทำกิจกรรมกลุ่มไม่สะดวกเท่าที่ควร (มีเสาบังในบางมุม)	5	12.5
	- ไม่มีข้อเสนอ	30	75.0
3.	การฟังบรรยายจากผู้ทรงคุณวุฒิ		
	- ผู้บรรยายควรให้ความสำคัญกับรอบเวลาในการบรรยาย ไม่ควรเกินเวลาที่กำหนดมากนัก จะส่งผลต่อการรับฟังการบรรยายในวิชาต่อไปของนักศึกษา	5	12.5
	- อยากให้มีการทำกิจกรรมย่อยๆ มากกว่าการนั่งฟังบรรยาย เพราะนักศึกษาจะได้ตื่นตัวไม่ง่วงนอน	3	7.5
	- ควรเพิ่มชุดวิชาให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น	1	2.5
	- มีวิทยากรจากเอกชนและภาครัฐ ที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการทรัพยากรแบบเบ็ดเสร็จ	1	2.5
	- มีบางหัวข้อที่รู้สึกว่าจะไม่ตรงประเด็น เช่น เทคนิคการผลิตสื่อ เป็นต้น	1	2.5
	ไม่มีข้อเสนอ	28	70.0
4.	การทำกิจกรรมกลุ่ม		
	- น่าจะเป็นเนื้อหาที่ใช้อยู่กันเป็นประจำ หรือจะเป็นคุณธรรม จริยธรรม	1	2.5
	- ควรใช้เวลาทำกิจกรรมกลุ่มให้มากกว่านี้ เพราะจะได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	5	12.5
	ประสบการณ์		
	- ควรจะให้มีการนำเสนอในภาพรวมเพื่อที่จะได้รับความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้เข้าอบรมมากขึ้น	1	2.5
	ไม่มีข้อเสนอ	34	85.0
5.	การทำกิจกรรมเดี่ยว		
	- ครั้งนี้ไม่มีการทำกิจกรรมเดี่ยว ควรมีการทำกิจกรรมเดี่ยวด้วย เพราะจะได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทศนคติ และประสบการณ์ต่างๆ	4	10.0
	- การอบรมนี้เน้นสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานไม่ควรมีการทำกิจกรรมเดี่ยว	1	2.5

2. ผลการสนทนากลุ่มกับคณาจารย์

สำหรับความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม คือ คณาจารย์มีบทบาทในการเป็นวิทยากรค่อนข้างน้อย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกบางคนเตรียมเนื้อหาการสอนมามากจึงใช้เวลาเกินที่กำหนด ทำให้ไม่สามารถควบคุมกิจกรรมอื่นให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนดได้ นักศึกษาบางคนไม่ตรงต่อเวลา ทำให้กลายเป็น

ข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมบางอย่าง สถานที่ที่เคยไปทัศนศึกษาดูงาน ซึ่งสามารถดูงานได้ครบทุกด้าน (ผลิตพืช ผลิตสัตว์ ป่าไม้ และธุรกิจเกษตร) ต้องใช้เวลาเดินทางพอสมควร ทำให้มีเวลาศึกษาดูงานน้อย นอกจากนี้ นักศึกษาจำนวนหนึ่งอาจเคยมีโอกาสดูงานในสถานที่แบบนี้มาแล้ว จึงไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร

3. การสังเคราะห์กิจกรรมการอบรมเข้มๆ ที่เหมาะสมจากผลการวิจัยที่ได้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาและคณาจารย์ ที่มีต่อกิจกรรมการอบรมเข้มเสริม ประสบการณ์หาค้นคว้า แขนงวิชาการจัดการการเกษตร ทำให้กำหนดรูปแบบกิจกรรมการอบรมเข้มได้ดัง ตารางที่ 5

ตารางที่ 5 รูปแบบกิจกรรมการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หาค้นคว้า แขนงวิชาการจัดการการเกษตร

วัน/เวลา	7.00-8.00	8.00-12.00	12.00-13.00	13.00-17.00	17.00-18.00	18.00-22.00
วันที่ 1	ลงทะเบียน	บรรยายพิเศษ (ฟังบรรยายและซักถาม พร้อม แสดงความคิดเห็น อาจแบ่งหัวข้อให้นักศึกษาทำกิจกรรมกลุ่ม)	รับประทานอาหาร	การสร้างภาวะผู้นำและการสร้างเครือข่าย (ฟังบรรยายและทำกิจกรรมกลุ่ม)	รับประทานอาหาร	การพัฒนาคุณค่าแห่งตน (ทำกิจกรรมเดี่ยว)
วันที่ 2	ทัศนศึกษาดูงานการจัดการทรัพยากรเกษตร					
วันที่ 3	8.00-8.30 กลุ่มสัมพันธ์	8.30-12.00 ฟังบรรยายการพัฒนาความคิดเชิงระบบ	รับประทานอาหาร	กิจกรรมกลุ่มการพัฒนาความคิดเชิงระบบ	รับประทานอาหาร	อภิปรายกลุ่ม การจัดการทรัพยากรเกษตรของหน่วยงานที่ได้ศึกษาดูงาน
วันที่ 4	8.00-8.30 กลุ่มสัมพันธ์	กิจกรรมกลุ่มการเขียนโครงการ	รับประทานอาหาร	กิจกรรมกลุ่มการนำเสนอโครงการ	รับประทานอาหาร	สาระสังเขปหนังสือ/ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
วันที่ 5	8.00-8.30 กลุ่มสัมพันธ์	ฟังบรรยายมารยาทการเข้าสมาคมและการพัฒนาบุคลิกภาพ	รับประทานอาหาร	13.00-15.30 ฝึกปฏิบัติมารยาทการเข้าสมาคมและการพัฒนาบุคลิกภาพ	15.30-16.00 สรุปและพิธีปิด	

วิจารณ์ผลและสรุปประเด็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หาค้นคว้าจัดการทรัพยากรเกษตรจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมได้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบและหัวข้ออบรมต่างๆ ตลอดช่วงเวลาที่มีการอบรม และเห็นว่าหัวข้ออบรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของชุดวิชา ส่วนสิ่งที่นักศึกษาเสนอให้มีการปรับปรุงคือ ควรลดการบรรยายลง แต่เพิ่มกิจกรรมให้มีการฝึกปฏิบัติ ทั้งกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมเดี่ยว และมีการทัศนศึกษาดูงานด้วย ควรจัดทำคู่มือการอบรมเข้มสำหรับวิทยากรกลุ่ม และแผนกิจกรรมการอบรมเข้มสำหรับนักศึกษา โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการอบรมเข้มและวิธีการประเมินผลการอบรมเข้ม ส่วนหัวข้อกิจกรรมอบรมเข้มมีความสอดคล้องกับคำอธิบายชุดวิชาและวัตถุประสงค์ชุดวิชา แต่คณาจารย์มีบทบาทในการเป็นวิทยากรกลุ่มน้อยเกินไป ควรจัดเวลาให้มีกิจกรรมเพิ่ม เช่น ช่วงเช้าให้นักศึกษาสรุปบทเรียน โดยวิทยากรกลุ่มเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม หรือกิจกรรมการบรรยายพิเศษ การอภิปราย สามารถให้

วิทยากรภายในเป็นผู้บรรยายเอง หรืออภิปรายร่วมกับวิทยากรภายนอกได้ และควรมีการจัดทัศนศึกษา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการผลิตพืช การจัดการการผลิตสัตว์ ธุรกิจเกษตร หรือการจัดการทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม หรืออาจเป็นการทำกิจกรรมอื่นที่เป็นการสร้างทัศนคตินักศึกษาในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมก็ได้

บรรณานุกรม

งานบรรณสาร กองกลาง สำนักงานอธิการบดี. (2534). ระเบียบและข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เล่มที่ 1 (พ.ศ. 2522-2534) ภาคที่ 1-2. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

นิคม ทาแดง พันทิพา อุทัยสุข เครือวัลย์ โสภาสรรค์ และสุปรีชา หิรัญโส. (2523). คู่มือนักศึกษา 2523. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์.

_____. (2528). 7 ปี มสธ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 5 กันยายน 2528. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

----- . ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2523

----- . ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาโท พ.ศ. 2534